

Recensent: Marja Schouten

Hilde Geurts, Bram Sizoo, Ilse Noens: 'Autismespectrumstoornis' Interdisciplinair basisboek. Uitgeverij Diagnosis, Leusden 2015, www.diagnosisuitgevers.nl ISBN 978 94 91969 07 2 (Autisme spectrumstoornis/Educatief/ Informatief (ASS)/AG/ED/PO)

Soort boek/Stijl/ziekte:

Een standaardwerk over autismespectrumstoornis (ASS), geschikt als leerboek voor ASS-hulpverleners in opleiding en als naslagwerk voor experts uit de psychologie, (ortho)pedagogiek en psychiatrie. Boek van 200 pagina's.

Over de schrijvers:

Prof. Dr. Hilde M. Geurts, neuropsycholoog, bijzonder hoogleraar autisme en universitair hoofddocent Klinische Neuropsychologie Universiteit van Amsterdam, hoofd van d'Arc: www.dutcharc.nl, senioronderzoeker Dr. Leo Kannerhuis.

Mr. Dr. Bram Sizoo, psychiater, hoofd Specialistisch Centrum Ontwikkelingsstoornissen bij Dimence en lid van de adviesraad van het Nationaal Autisme Congres.

Prof. Dr. Ilse Noens, orthopedagoog, hoofd onderzoekseenheid Gezins-en Orthopedagogiek van de KU Leuven.

Korte beschrijving:

De schrijvers maken de subtitel; 'Interdisciplinair basisboek' volledig waar. Het is een stevig doortimmerd werk over de ins en outs van autisme van auteurs uit verschillende disciplines. Elk van hen heeft een hoofdstuk geschreven over zijn/haar specifieke kennisgebied. De auteurs zijn wetenschappers, klinici en mensen met ASS en hun ouders, allen afkomstig uit Nederland en Vlaanderen. De theoretische hoofdstukken zijn gelardeerd met (korte) ervaringsverhalen, wat de leesbaarheid ten goede komt.

Dit boek laat zien hoeveel verschillende theorieën er bestaan over het ontstaan van autisme. Is het genetisch bepaald? Wat zijn de invloeden van de omgeving? Is er sprake van een afwijkende structuur in de hersenen? Een ding is in elk geval duidelijk: er bestaat geen 'autistenmal'. Iedereen is uniek in zijn/haar uitingvormen. De ene is bijvoorbeeld erg druk; de ander juist stil en teruggetrokken. De ene heeft een hoog IQ, de ander een laag.

Tallose methoden om de gedachtewereld van mensen met ASS te begrijpen passeren de revue. Dit is van groot belang voor familieleden, onderwijzers kennissen, behandelaars en voor de persoon in kwestie.

Omdat het gelezen kan worden als een veelomvattend leerboek, geef ik hierbij een overzicht van de behandelde onderwerpen en de namen van de auteurs.

Het boek bestaat uit 6 delen:

Deel I Autismespectrumstoornis,

Hoofdstuk 1, 'Achtergrond en definitie', Hilde Geurts,

Hoofdstuk 2: 'Prevalentie', Rosa Hoekstra.

Deel II Etiologie

Hoofdstuk 3 'Genetica', Jacob Vorstman,

Hoofdstuk 4 'Hersenontwikkeling', Wouter Staal.

Deel III Cognitieve Theoriën.

Hoofdstuk 5 'Executieve functies', Hilde Geurts, Lien van Eylen en Marieke de Vries.

Hoofdstuk 6 'Theory of mind', Anke Scheeren en Sander Begeer.

Hoofdstuk 7 'Centrale coherentie', Johan Wagemans, Kris Evers en Ruth van der Hallen.

Deel IV Diagnostiek

Hoofdstuk 8 'Screening en diagnostiek bij kinderen en jongeren', Claudine Dietz en Annelies de Bildt.

Hoofdstuk 9 'Case Identification en Diagnostiek bij volwassenen en ouderen', Bram Sizoo.

Deel V Begeleiding en behandeling

Hoofdstuk 10 'Interdisciplinaire begeleiding en behandeling bij kinderen en jongeren', Ilse Noens, Jarymke Maljaars en Jean Steyaart.

Hoofdstuk 11 'Interdisciplinaire begeleiding en behandeling bij volwassenen en ouderen', Caroline Schuurman en Bram Sizoo.

Deel VI Autisme van binnenuit

Hoofdstuk 12 'Ouders aan het woord', Ruth Raymakers

Hoofdstuk 13 'Het perspectief van een jongeman met een ASS diagnose', Jasper Wagteveld.

Hoofdstuk 14 'Autisme vanuit sociaal constructivistisch perspectief', Karin van de Bosch.

Hoofdstuk 15 'Het perspectief van een vrouw met een late ASS diagnose', Annemiek Koster.

Citaten:

Pag. 172 'Van jongsaf was duidelijk dat onze dochter geen "handleiding" had meegekregen bij haar geboorte. De handleiding bleek ook nergens voorradig. Met vallen en opstaan hebben we ze grotendeels zelf geschreven. We leerden van dag tot

dag en tevreden te zijn met kleine dingen. Er waren hoogtepunten en hartverscheurende zorgen. Het is duidelijk dat de handleiding nooit af zal zijn.’ (Moeder van een dochter met autisme).

Pag. 192 ‘De diagnose is pas na mijn werkzame leven gesteld. De diagnose was eerst een ontroerende bevestiging van mijn onschuld. Ik raakte ontroerd doordat er eindelijk een antwoord, een verklaring was voor mijn ‘mislukkingen’. De angst waardoor ik tot die tijd ’s nachts vaak gillend wakker werd, verdween direct.’ (Vrouw van 67, promovenda aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam).

Extra:

<http://www.dutcharc.nl/news/>

Radio: Er waren radio reportages volwassenen met autisme oktober 2014, radio 1, de ochtend, 11.40. Zie ook:

<http://www.vanuitautismebekeken.nl/nieuws/reportageserie-volwassenen-autisme-radio-1>

Zie verder:

www.psychischegezondheid.nl/autisme

www.leokannerhuis.nl